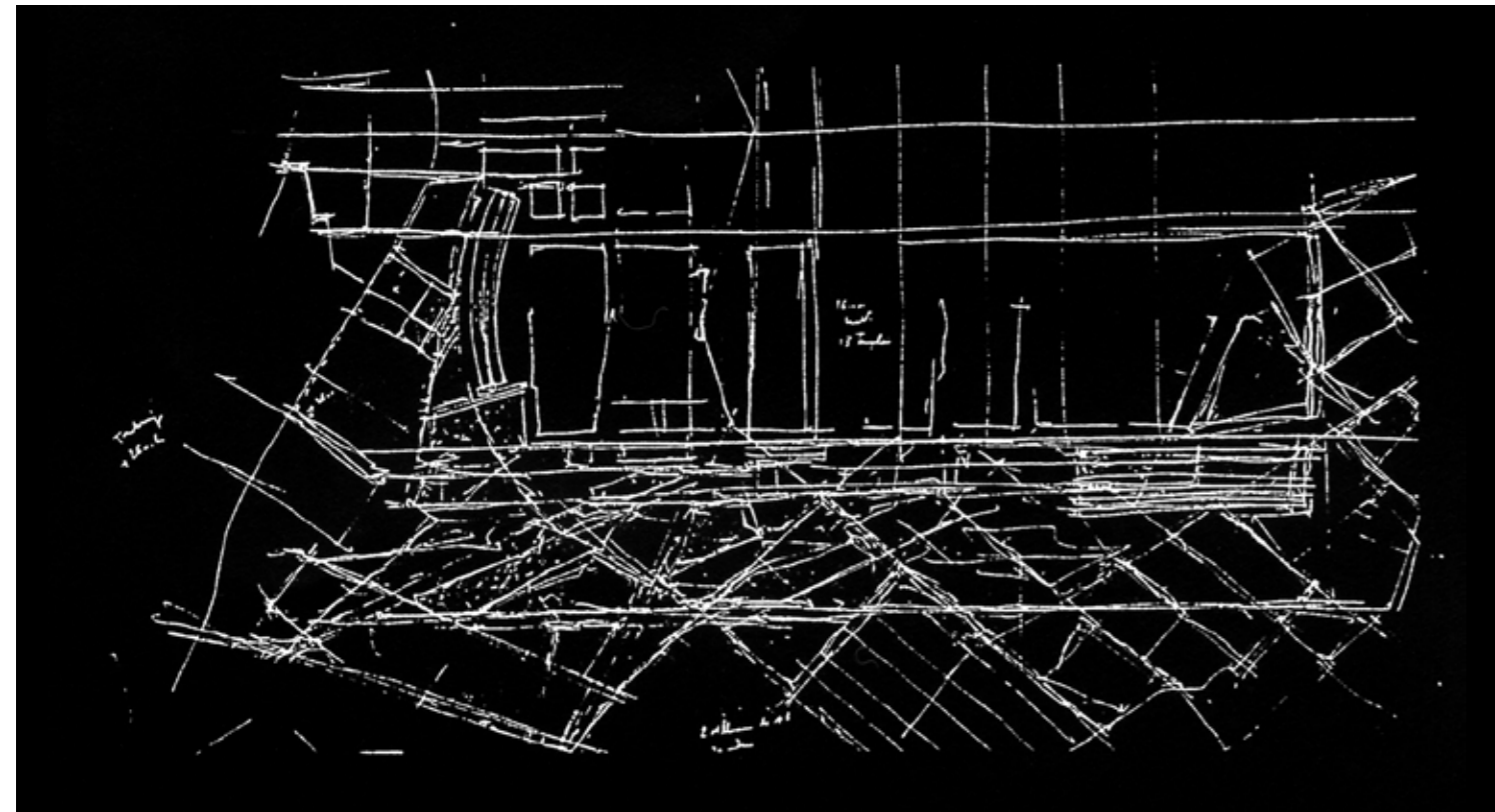

Reim Park, München: De forskellige menneskeskabte strukturer på stedet – matrikelstrukturen fra, da jorden var landbrugsland, omridset af et tidligere stadion, lufthavnens infrastruktur og endelig den struktur den fremtidige planlagte bydel vil udgøre, overlejres i samme tegning og danner et kaotisk net

• Reim Park, München: De forskellige menneskeskabte strukturer på stedet – matrikelstrukturen fra, da jorden var landbrugsland, omridset af et tidligere stadion, lufthavnens infrastruktur og endelig den struktur den fremtidige planlagte bydel vil udgøre, overlejres i samme tegning og danner et kaotisk net

1. juni 2007 blev konferencen 'Verden i Danmark' afholdt for tredje gang på DAC/Gammel Dok. Konferencen arrangeres af Malene Hauxner, Center for Skov, Landskab og Planlægning, KU samt DL. Den bringer internationale, aktuelle forelæsere til Danmark og samtidig præsenteres dansk landskabsarkitektur uden for landets grænser.

Overskriften for dagens program var 'Locus Iste' (da.: dette sted), som ifølge Malene Hauxner refererede til det 'sted', der med sine givne forhold ligger som grundlag og udgangspunkt for ethvert landskabsprojekt.

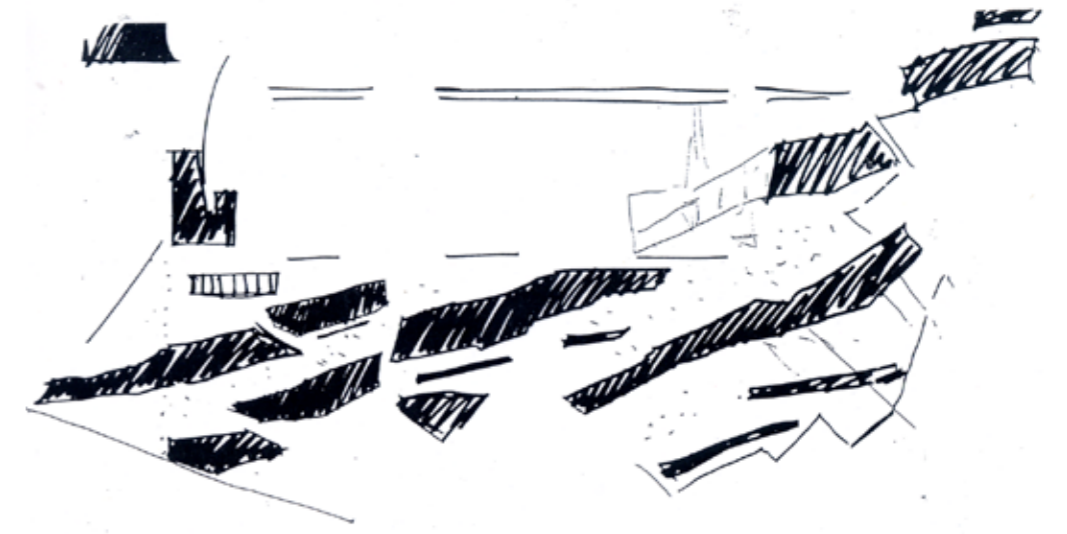
Gilles Vexlard, landskabsarkitekt og indehaver af tegnestuen 'Latitude Nord', Paris, samt underviser på landskabsarkitektkolen i Versailles, havde valgt næsten udelukkende at bruge sin forelæsning på at beskrive omdannelsen af den gamle Reim-lufthavn ved München til den kæmpestore 'Reim Park' (ca. 200 ha). Gilles Vexlard, er meget fascineret af det åbne, 'tomme'

landskab (fr: 'le vide'), som han i sit arbejde søger at accentuere og forme ved at tilføje store beplantningsvolumener, uden at stedet dog mister fornemmelsen af åbenhed og den store skala, og han betegner selv projektet som 'en minimal intervention'. Han præsenterede en serie analyser, hvor han søger at kortlægge forskellige menneskeskabte strukturers overlejring på stedet – matrikelstrukturen fra da jorden var landbrugsland, omridset af et tidligere stadion, lufthavnens infrastruktur og endelig den struktur, den fremtidige planlagte bydel vil udgøre langs en af parkens sider. Tilsammen – overlejrede i samme tegning – danner alle disse strukturer et kaotisk net, som Gilles Vexlard bruger som grafisk underlag til at forme sine skævvredne beplantningsvolumener. Beplantningsvolumenerne, og det åbne landskab de placeres i, bliver det primære, autonome element i parken og stisystemet et sekundært lag, der skærer sig igennem disse volumener. Foruden sine skitser viste Gilles Vexlard en række

billeder fra parken, dels fra det enorme anlægsarbejde, hvor mange tons jord er flyttet og i alt 30.000 træer er plantet, samt fotos fra det færdige anlæg. Det er tilsyneladende et meget interessant projekt, der rummer en egen skønhed i sin store skalas vekslen mellem volumen og tomrum og i skovvolumenernes plantageagtige beplantning, men arbejdsmetodens spring fra analyse til styrende skitse af beplantningsvolumener er ikke overbevisende. Jeg mener i stedet, at Gilles Vexlard anskuer lufthavnsområdet som et 'tabula rasa', på hvilket han med stor frihed implementerer sine beplantningsvolumener, og analyserne virker derfor ikke formgenererende, men snarere som et påskud for formgivning. Parkens design er befriende fri for 'filigran', men Gilles Vexlards egen forestilling om, at landskabsprojektet i Reims er en 'minimal intervention', mener jeg er en stærk underdrivelse – i Reim er der ændret terræn af Le Nôtresk omfang og derudover plantet en hel plantage.

Reim Park, München:
Med analysen som grafisk underlag former Gilles Vexlard sine skævvredne beplantningsvolumener på det 200 ha. store areal

• Reim Park, München: Med analysen som grafisk underlag former Gilles Vexlard sine skævvredne beplantningsvolumener på det 200 ha. store areal

Herover. Reim Park, München: Skovvolumenernes plantageagtige beplantning bliver det primære, autonome element i parken og stisystemet et sekundært lag, der skærer sig igennem disse volumener

• Herover. Reim Park, München: Skovvolumenernes plantageagtige beplantning bliver det primære, autonome element i parken og stisystemet et sekundært lag, der skærer sig igennem disse volumener

Th. Reim Park, München: Parkens design er befriende fri for 'filigran', men Gilles Vexlards egen forestilling om, at landskabsprojektet i Reims er en 'minimal intervention', er en stærk underdrivelse

• Th. Reim Park, München: Parkens design er befriende fri for 'filigran', men Gilles Vexlards egen forestilling om, at landskabsprojektet i Reims er en 'minimal intervention', er en stærk underdrivelse

Tv. InsideOutside: Den hollandske ambassade
Th. InsideOutside: Giardini di Porta Nuova
• Left. InsideOutside: Nederland Embassy
Th. InsideOutside: Giardini di Porta Nuova
Bakkegårdsskolen

Petra Blaisse, designer og tekstilkunstner og indehaver af tegnestuen 'InsideOutside', Amsterdam, holdt tilsyneladende i hovedtræk samme forelæsning som på symposiet '_Landskab' i Århus (omtalt i LANDSKAB 4-2007). Petra Blaisse præsenterede sit studies arbejde inden for henholdsvis tekstiler og landskabsarkitektur, og her var det i høj grad tekstildelen, der kunne inspirere. Petra Blaisse's lodrette rumopdelende tekstiler (mange i OMAs byggerier, bl.a. 'Casa da Musica' i Porto), som hun selv uuhøjtideligt betegner 'gardiner', er for mig at se meget 'landskabelige' i deres udforskning af tekstur, transparens, vekslen mellem åben/lukket og deres rumlige definerende og filtrering.

Men hvor 'gardinerne' bærer præg af en poetisk tankegang, koblet med en stærk vilje til at oversætte et rumligt program til vævet/foldet/strikket tekstil samt en håndværksmæssig omhu ned i mindste detalje, bliver landskabsprojekterne for mig at se nærmest en pastiche på det at lave landskabsarkitektur: En serie rette linier, der forbinder omkringliggende gader, bliver rask væk til et parkdesign i 'Giardini di Porta Nuova', hvor linierne er stier, og felterne mellem stierne fyldes ud med forskellige teksturer. Den påståede kobling mellem ude og inde – der netop formidles så smukt i gardinernes semitransparente filtre – bliver i Seattle Central Library til tæpper med forstørrede prints af haverne udenfor – den poetiske oversættelse af programkrav, som tekstilværkerne rummer, er fraværende i landskabsprojekterne. Hvor 'gardinerne' er meget stedspecifikke og stedsgenererende, opleves landskabsprojekterne meget løsrevne fra deres sted og dermed fraværende. Også i præsentationen kunne spores en væsensforskel – mellem omhuen i arbejdet med tekstilerne, hvor Petra Blaisse om nødvendigt selv greb pindene og strikkede løs ('Prada Epi Centre', New York) og landskabsprojekternes 'hurtige' diagrammatiske planer uden dyrkelse af grafikken.

Julian Raxworthy, kritiker og underviser på QUT, Australien, præsenterede en måde at nærme sig landskabsarkitektur på, som kritiker, men som en meget subjektiv, næsten hudløs kritiker, som arkitekturkritikkens svar på 'Gonzo-jour-

nalistik'. Han forsøger at fjerne kritikerens/analytikerens filter for at komme nærmere værket og mener, at man udelukkende kan forholde sig til det byggede værk, som det møder en, og altså ikke til intentionerne bag værket.

Præsentationen inkluderede da heller ikke den eneste plantegning, men var i modsætning til de øvrige powerpoint-præsentationer bygget op som ét samlet stort billede – en collage af fotos, som tog udgangspunkt i hans gåtur i parker langs Barcelonas nordlige vandfront. Præsentationen var zooms ind og ud af dette store billede, med en effekt, der mindede lidt om det håndholdte kamera, og med nogle fine pointer og skarpe punchlines som 'form gives quality to function'. Samtidig kom den meget subjektive analyse dog i lige så høj grad til at dreje sig om Julian Raxworthy, som den landskabsarkitektur han oplevede.

Julian Raxworthys præsentation skød også til dels hans egen tese om værkets autonomi i sæk, idet det var meget vigtigt for ham at introducere og begrunde sin 'analysemetode' inden han kastede sig ud i den. Hans tilgang til en alternativ kritikform og hans insistens på at ville opleve og formidle landskabsarkitekturen 'uden filter' er på mange måder sympatisk. Men uden introduktionen til analysen havde selve hans gåtur måske mest af alt virket som en kaotisk, hovedkulds gennemgang, hvor tilfældige detaljer kom til at skygge for det store billede.

Bet Figueras, landskabsarkitekt med tegnestue i Barcelona og underviser på ETSAB, indledte sin præsentation med et digt af den katalanske installationskunstner Perejaume, som arbejder med meget konkret fysisk at nærme sig et landskab, som i digtet 'as I walk, the painting grows'.

Denne tilgang til landskabsarkitektur er i høj grad betegnende for Bet Figueras' arbejde – fra den Botaniske have i Barcelona, hvor projektet starter med stiforløbet, der som et stormasket net af trekanter lægges ud over bjergsiden, til passer sig og finder sin form qua det givne terræn og samtidig indrammer de forskellige 'plantefund', til serien af analyser fra vinområdet Priorat, hvor grunden og det omkringliggende

kultiverede landskabs delelementer analyseres fra forskellige afstande.

Den botaniske have må efterhånden være velkendt for alle, men det var interessant at se hvordan temaer som geometri, terrassering og dyrkelse af kanten som motiv, bliver genfortolket i en helt anden skala i den nyligt anlagte taghave på Banc Sabadells hovedsæde i Barcelona.

Herudover præsenterede Bet Figueras en række endnu ikke anlagte projekter, der skalamæssigt minder om den botaniske have, med stor vægt på tegnestuens arbejde med at analysere og grafisk bearbejde de givne forhold og det eksisterende landskab. I projektet til undervisnings- og dyrkningshaver ved Fundació Alicia i Sant Benet de Bages bearbejdes en række luftfotos grafisk, inspireret af den amerikanske fotograf og landskabsarkitekt James Corners arbejde, mens analysen, der går forud for landskabsprojektet ved vingården 'Ferrer-Bobet', er rykket ned i øjenhøjde. Her analyseres det omkringliggende landskab i bearbejdede fotos, der i grafikken er inspireret af japanske landskabstegninger, som udgangspunkt for implementering af ny beplantning.

De præsenterede analyser og projekter bærer alle præg af, at stedet som udgangspunkt tages meget alvorligt, men i arbejdet med analyserne dyrkes det grafiske udtryk samtidig med en omhu, så tegningen og grafikken får sit eget liv, der er med til at generere form i projektet. Tegnestuens arbejdsmetode er et bud på en konsekvent brug af tegningen som værktøj til at aflokke et givent landskab dets 'spilleregler' og fortolke disse i selve projektet.

Søren Robert Lund, arkitekt og indehaver af SRL Architects, var dagens sidste forelæser, og viste en række spektakulære projekter, hvor den bagvedliggende arbejdsmetode grundlæggende bygger på, at design er noget der kommer til ud over det at forholde sig til et projekts parametre og program.

Begreber som site, kontekst, økologi, bruge-re og lignende er for Søren Robert Lund kun undskyldninger for ikke at tage den kunstneriske udfordring op. Dette polemiske udgangspunkt giver en frihed til en leg med formgivnin-

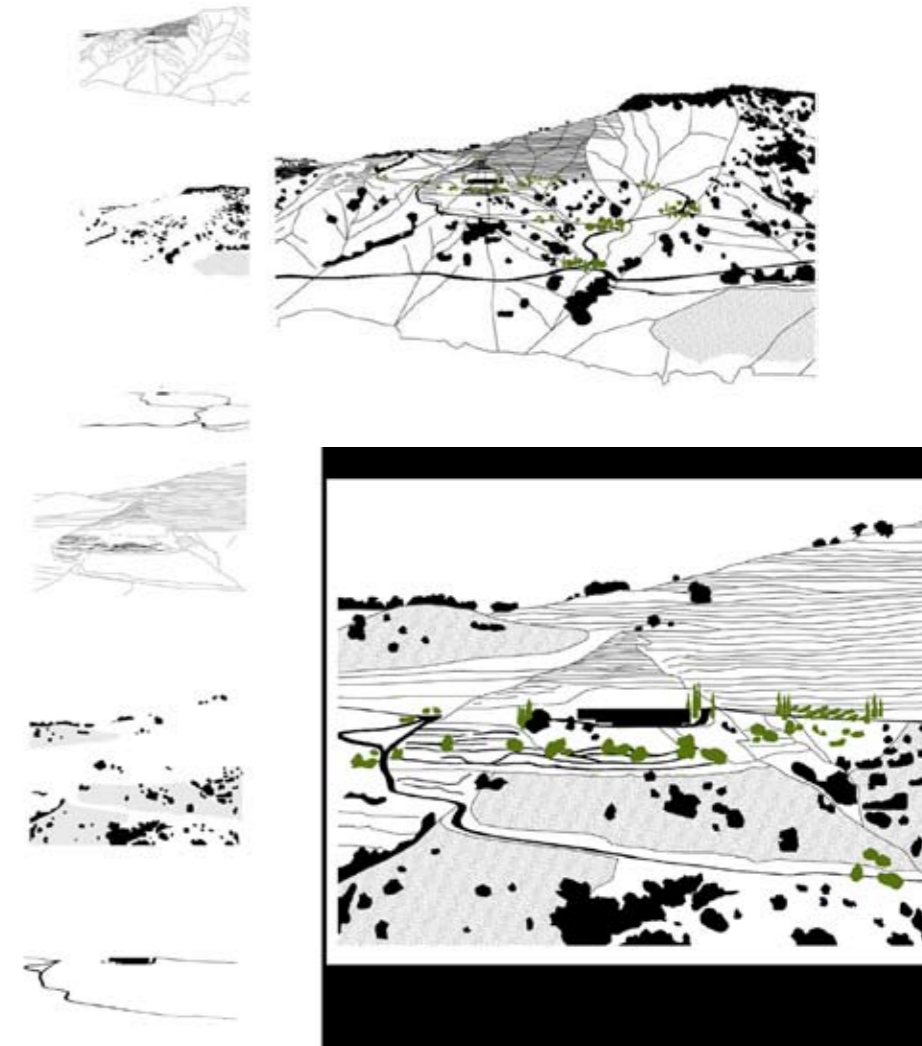
Tv. Banc Sabadell, Barcelona: Taghaven set i plan, med LED-lys i de rustfri stålkanter. I taghaven arbejdes videre med bygningens geometriemaer i terrasseringen og med dyrkelse af kanten som motiv
• Tv. Banc Sabadell, Barcelona: Taghaven set i plan, med LED-lys i de rustfri stålkanter. I taghaven arbejdes videre med bygningens geometriemaer i terrasseringen og med dyrkelse af kanten som motiv

Herunder. Vingården 'Ferrer-Bobet', Priorat: Analysen der går forud for landskabsprojektet er rykket ned i øjenhøjde, hvor det eksisterende landskab grafisk analyseres, inspireret af japanske landskabstegninger. Analysen af landskabets delelementer: terræn/terrassering, beplantning/vegetation, og vej/bebyggelse destilleres først ud og lægges så sammen til én tegning, som forsøg på at aflokke landskabet dets 'spilleregler' som udgangspunkt for implementering af ny beplantning
• Herunder. Vingården 'Ferrer-Bobet', Priorat: Analysen der går forud for landskabsprojektet er rykket ned i øjenhøjde, hvor det eksisterende landskab grafisk analyseres, inspireret af japanske landskabstegninger. Analysen af landskabets delelementer: terræn/terrassering, beplantning/vegetation, og vej/bebyggelse destilleres først ud og lægges så sammen til én tegning, som forsøg på at aflokke landskabet dets 'spilleregler' som udgangspunkt for implementering af ny beplantning

gen og til at sample materialer og detaljer, men rummer for mig at se samtidig en stor risiko for at projekterne ender som løsrevne 'overdesignede' objekter, snarere end stedsfæstede bygninger og anlæg. Mange af tegnestuens projekter er meget langt fra dansk kontekst, som Hong Kong Design Institute der fusionerer bygning og park, eller et 'Mammutinstitut' placeret i ekstremt klima i Sibirien og er derfor også svære at forholde sig til og vurdere. Er det i virkeligheden de givne parametre som det ekstreme klima eller den omgivende megapol, der giver disse projekter deres – ind i mellem temmeligt forcerede – anderledeshed?

Et enkelt lokalt projekt, Bakkegårdsskolen i Gentofte Kommune, blev til sidst ganske kort præsenteret og er ifølge Søren Robert Lund en sammensmeltning af bygning og landskab. Denne 'sammensmeltning' er i projektet meget bogstavelig – bygningen er til dels nedgravet og det omkringliggende terræn trækkes dels op som en græsbakke omkring bygningen, dels ned i en lokal lavning for at give lys og adgang til nederste etage. Facadebeklædningens mønster i skrappe grønne farver er gengivelsen af et close-up foto af en græspæne, hvor de enkelte pixels i det digitale fotografi har fået størrelse som plader. Hverken terrænbearbejdningen omkring bygningen eller den grønne facade er for mig at se eksempler på, at den kunstneriske udfordring er taget op – den manglende oversættelse fra programatiske idéer til færdigt anlæg gør derimod 'sammensmeltningen' til et postulat, hvor hverken bygning eller terrænanlæg tages alvorligt.

'Locus iste', betyder ikke bare 'dette sted', men 'dette sted derhenne' i modsætning til 'dette sted her', og mange af indlæggene handlede i høj grad om at nærme sig et sted – ikke bare at analysere og forstå et sted men også fysisk/grafisk at nærme sig – at fornemme et sted – og dermed også om arbejdsmetoder. Hvordan nærmer man sig som landskabsarkitekt et sted, det være sig et givent naturlandskab, et forladt kulturlandskab eller som kritiker et stykke landskabsarkitektur – og hvilket udbytte giver disse forskellige måder at nærme sig på?

SRL Arkitekter: Bakkegårdsskolen
• SRL Arkitekter: Bakkegårdsskolen

De forskellige svar – i forskellige skalaer – på dette spørgsmål, fra Gilles Vexlards analyser i luftfotoshøjde over Bet Figueras insistens på grafisk at fralokke landskabets dets 'regler' til Petra Blaisse's håndstrikkede 'sok', gav tilsammen et bredt og inspirerende billede af om ikke hele 'Verden i Danmark' så dog et lille stykke af den. Anne Galmar, landskabsarkitekt maa, mdl
www.insideoutside.nl
www.julianraxworthy.org
www.betfigueras.com
www.srlarkitekter.dk

